

ספר נתיבות עולם ב - נתיב השתיקה - פרק א

ונראה הטעם כמו שאמר שמואל כל הפוסל במומו פוסל כי אם, לא היה פסול בעצמו לא היה מוציא דבר כמו זה לפסול את אחר כי דבר זה הוא דבר מגונה, רק אם הוא פסול אז מוצא את מינו. כי הלשון נחשב כמו פרי האדם שכן יקרא הלשון ניב שפתים (ישעי' נייז) מלשון תנובות שדי, וכך פי' הראב"ע בפרשת וארא על ואהרן אחיך יהיה נביאך שהוא מלשון עוד ינובון בשיבה, וכבר נתבאר זה למעלה, ויש לך לדעת כי האדם כמו עץ השדה והדבור הוא פרי שלו ודבר זה בארנו במקומות הרבה, וכמו שאין פרי רע יוצא מן שורש טוב ואין פרי טוב יוצא משורש רע, כך הדבור באדם כאשר מריב עם חברו ופוגם אותו מורה זה על השורש שהפגם בא ממנו הוא רע, ולכך במומו דוקא פוסל, מפני כי הדבר הרע שיוצא ממנו הוא נמצא בו וכאשר גזע האילן הוא פגום כן יצא ממנו.

ספר חסידים - סימן תרלב

ודע שכל המספר על בני אדם רע, תוכל לחשדו בדבר זה רע שמספר על אחרים, שהרי אמרו כל הפוסל פסול ובמומו הוא פוסל. ולמה אמרו במומו הוא פוסל כי הלב של הפוסל לא יוכל לחשוב מום לחבירו, אלא במה שמצוי בו אומר לאחרים.

ספר אוהב ישראל - ליקוטים חדשים - בראשית

אעשה לו עזר כנגדו הענין הוא כמבואר בזוה"ק כאשר עלה ברצונו הקדום לברוא את העולם היה בשביל שיהיה לו תואר מלך כו' וכבר ביארנו מזה ע"פ (תהלים צג,א) הי מלך גאות לבש עיי"ש. לפיכך צריך כל אחד לשעבד כל הרמ"ח איבריו לעבודתן ית"ש להמליך עליהם מלך מלכי המלכים הקב"ה וזהו ענין מרכבה של מטה כי עיי"ז יהיה אדם מרכבה לשכינתא קדישא ובעשייתו איזה מצוה בדחילו ורחימו בשם כל ישראל, אז הוא מעורר ג"כ לבבות ישראל לעבודתו ית"ש כי הרמ"ח איבריו הם מקושרים ברמ"ח מ"ע כל אחד בשורש שלו כנודע. אמנם צריך כל האדם להתבונן בנפשו אם עבודתו היא תמה מבלי הסתת היצר חלילה לבל יפול מן הדביקות ע"י טירדת וסיבת הזמן כי אז בניקל יגיע אליו עצת היצר חלילה להכשילו וכמאמר חז"ל (אבות פ"ד מ"ב) עבירה גוררת עבירה. וגם אמרו (קידושין כ.). עבר עבירה ושנה נעשה לו כהיתר. והוא לא יבין כל זאת כמ"ש (נגעים פ"ב מ"ה) כל הנגעים אדם רואה חוץ מנגעי עצמו. והעצה היעוצה לזה להסתכל במי שכנגדו היינו אם יראה באדם אחר שעושה איזה דבר שלא כהוגן יחשוב גם הוא בדעתו מפני מה הזמין ה' לפני לראות הדבר הזה אם לא כי הנגע הזה ניגע בקירות הבית שלי. ומחמת הסתת היצר טח עיני מראות. וישוב אל ה' וירחמהו ובזה יגרום הפעולה להשני היינו כנגדו לעורר לב השני בתשובה כי עיקר הפעולה של התשובה שלו היה ע"י כנגדו והבן. ועפ"ז י"ל הפסוק (שמות כג, ד) כי תראה שור אויבך או חמורו תועה השב תשיבנו לו, דהיינו כשתראה נפש הבהמיות של אויבך תועה מדרך האמת אז ישוב הוא בעצמו אל ה' כנ"ל ויצמח מזה טובה גם להשני לעורר לבבו בתשובה וזה השב תשיבנו לו. והבן: